

Suomen Radioamatööriliiton ja Viestimuseon tiedote 20.11.2009

Radioamatöörit olivat tärkeä voimavara talvisodan viestitoiminnassa

Sodan uhkan kasvaessa syksyllä 1939 Suomen puolustusvalmiutta ryhdyttiin kohottamaan määräämällä puolustusvoimat ylimääräisiin kertausharjoituksiin (YH) 7.10.1939 lähtien. Myös yhteiskunnan muilla aloilla valmistauduttiin pahimman varalle. Valmisteluja leimasi monenlainen puute ja niukkuus. Monien muiden puutteiden ohessa myös viestialalla vallitsi pulaa niin viestimateriaalista kuin koulutetusta henkilökunnastakin. Erityisesti tämä näkyi radiokaluston ja viestittäjien niukkuutena. Tätä puutetta ryhtyivät poistamaan myös maamme radioamatöörit, joita tuohon aikaan oli Suomessa runsaat 200 henkeä.

Radioamatööri-toiminta kiellettiin virallisesti maassamme syyskuussa 1939 ja huomattava osa radioamatööreistä kutsuttiin palvelukseen viestijoukkoihin ja erityisesti radiotiedustelutehtäviin. Joukko kokeneita radioamatöörejä sai tehtäväkseen muodostaa radioverkon, joilla oli tarkoituksena varmentaa maamme sähkövoimalaitosten ja voimansiirtoverkon toimintaa sodan aikana. Verkko käsitti parikymmentä asemaa, pohjoisimmat Oulussa ja Joensuussa, eteläisin Viipurissa. Imatran Voima Oy:n tärkeillä toimipaikoilla mm. Imatralla ja Vanajalla oli omat radioasemansa. Myöhemmin samoja radioyhteyksiä käytettiin varmentamaan ilmapuolustusaluekeskusten viestiyhteyksiä eri puolilla Suomea. Myös Riihimäellä toimi talvisodan aikana ilmapuolustusaluekeskus. Näiden asemien operaattoreina toimi kaikkiaan kolmisenkymmentä kokenutta radioamatööriä. Edellä mainittujen lisäksi heidän tehtäväkseen annettiin myös kuunnella neuvostojoukkojen radioliikennettä ja tällä tavalla täydentää varsinaisen radiotiedustelun avulla saatavia tietoja.

Nykympolven radioamatöörien keskuudessa heräsi ajatus kunnioittaa tuon apuradioverkoksi nimetyn radioverkon toimintaa järjestämällä sitä esittelevä tilaisuus Viestimuseossa Riihimäellä sekä organisoimalla uudelleen vastaavanlainen verkko toimintaan eri puolille Suomea. **Tapahtuma toteutetaan sunnuntaina 29.11.2009 klo 11.00–15.00 välisenä aikana.** Viestimuseossa eversti evp Seppo Uro kertoo talvisodan viestitoiminnan yleisjärjestelyistä ja Suomen Radioamatööriliiton puheenjohtaja Raimo Lehto ja historiikkiohjaaja Reino Janhunen kertovat lähemmin radioamatöörien toiminnasta talvisodan aikana. Nykyisin käytössä olevaa tekniikkaa esittelee lohjalainen radioamatööri Harri Ahola. Näiden esitysten lisäksi on mahdollisuus seurata pääasiassa vanhoilla sodan aikaisilla radiolaitteilla käytävää radioliikennettä eri puolilla Suomea olevien asemien kesken. Tärkeimmät toimivat radioasemat ovat Imatran voimalaitoksella, Vanajan Elektra-museossa sekä Viestimuseossa Riihimäellä. Aikanaan Viipurissa toiminutta asemaa kuvaa tapahtumassa Haminassa toimiva radioasema. Riihimäellä aseman operaattorina toimivat paikallisen radioamatöörikerhon, Riihimäen Kolmoset ry:n jäsenet. Kerhon perustamisesta tuli juuri kuluneeksi 60 vuotta.

Toivotamme tiedotusvälineiden edustajat tervetulleiksi seuraamaan tapahtumaa. Lisätietoja tilaisuuden järjestelyistä antaa museonhoitaja Heikki Torvinen, puhelin 050 558 8993 ja sodan ajan radioamatööri-toiminnasta historiikkiohjaaja Reino Janhunen, puhelin 050 340 1093.